

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ที่มีต่อการพัฒนาการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์

สมมติฐานในการวิจัย

1. หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มจะมีคะแนนการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาสูงกว่าก่อนเข้ากลุ่ม
2. หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มจะมีคะแนนการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์กับหน่วยฝากครรภ์แผนกผู้ป่วยนอก ของโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งได้คะแนนจากแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 0.5 S.D. และสมัครเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา ในหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์แรก ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวของหญิงในระยะตั้งครรภ์ของไอริน โบแบค และมาร์กาเร็ต เจนเสน (Bobak and Jensen, 1987:224-239) และการสัมภาษณ์ความรู้สึกจริงของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์

2. แบบสอบถามประเมินการเข้ากลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาของสมาชิกในกลุ่มของไลเบอร์แมน ยาลอม และไมล์ส (Lieberman, Yalom and Miles, 1973) ที่อุบล สาธิตะกรได้แปลไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ขั้นเตรียมการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล**
 - 1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อันได้แก่ แบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา แบบประเมินผลการเข้ากลุ่มการปรึกษาจิตวิทยา
 - 1.2 ติดต่อขออนุญาตเข้าดำเนินการเก็บข้อมูลจากคณบดี คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
 - 1.3 ติดต่อขอใช้สถานที่ในการจัดกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา จากหัวหน้าพยาบาลแผนกตรวจรักษาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช
 - 1.4 นำแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาไปวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาในหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์กับหน่วยฝากครรภ์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 114 คน ก่อนการทดลอง (Pretest)
 - 1.5 รับสมัครอาสาสมัครเพื่อเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา จากกลุ่มหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มีคะแนนการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 0.5 S.D. จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
2. **ขั้นดำเนินการวิจัย**
 - 2.1 นำกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา ต่ำกว่า 0.5 S.D. และอาสาสมัครเข้าร่วมกลุ่ม เข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง ติดต่อกัน 8 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
 - 2.2 เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา เป็นการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)
 - 2.3 เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบและให้คะแนนคำตอบจากแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา และแบบประเมินผลการเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา ก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและควบคุม
2. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดา หลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและควบคุม

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของครั้งทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) กับครั้งทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าที (t-test)
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของครั้งทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มมีคะแนนจากแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มมีคะแนนจากแบบวัดการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาติดตามผลของการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่มีต่อการปรับตัวในกลุ่มหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไปจนถึง ระยะคลอด และระยะหลังคลอด
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงผลของการใช้ปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม และผลของการใช้โปรแกรมการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติตัว ต่อการพัฒนากการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มีสมาชิกในกลุ่มเป็นหญิงตั้งครรภ์แรกทั้งหมด และที่มีทั้งกลุ่มหญิงตั้งครรภ์แรกและกลุ่มที่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 ขึ้นไปอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
4. ควรมีการศึกษาถึงผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการปรับตัวต่อบทบาทการเป็นมารดาในลักษณะกลุ่มที่มีคู่สมรสร่วมอยู่ด้วย
5. จากผลการวิจัย ควรมีการนำการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มไปใช้กับผู้ป่วยกลุ่มอื่น เช่นผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน หรือในกรณีที่มีการติดเชื้อเช่น ไวรัสตับอักเสบบี และเอดส์ เป็นต้น